

CURAJ!

THE RIGHT WORDS

Film

Haut les cœurs / The Right Words / Cuvintele potrivite, regizat de Adrian Moysse Dullin, Franța, 2021

Competențe consiliere și orientare:

Examinarea caracteristicilor specifice adolescenței (clasa a IX-a)

Autocunoaștere - calități și valori personale (clasa a X-a)

Aplicarea principiilor unei comunicări interpersonale pozitive (clasa a XI-a)

Fișa poate fi folosită și la următoarele materii:

Limba franceză, psihologie, educație socială

Cinematografie - conținuturi:

comediile romantice, coloana sonoră, filmele într-o singură locație, puterea dialogului

Nivel

Clasa a IX -a - a XI-a

CUPRINS

■ Despre film

- Sinopsis
- Despre regizor

■ Elemente de contextualizare

- Context cinematografic - Tradiția filmelor romantice în Franța
- Context cinematografic - Comediile romantice

■ (re)Vizionarea filmului

- Intenția regizorală
- Viziunea regizorală - Muzica clasică, un comentariu în contrapunct
- Scenariu - Puterea dialogului. Tachinarea între frați.
- E rușinoasă iubirea?
- Viața pe rețelele sociale - Între realitate și ficțiune

■ Post-vizionare, alte posibile subiecte

- Filmele într-o singură locație

■ Sugestii de întrebări și activități în clasă

■ Filmografie

CUVINTELE POTRIVITE

SINOPSIS

Când naivul și romanticul Mahdi cedează presiunilor și își mărturisește dragostea pentru Jada, o fată care nici nu știe că el există, declarația lui se transformă într-un spectacol public.

DESPRE REGIZOR

Adrian Moyse Dullin s-a născut în Franța.

A studiat filosofia, literatura și arta dramatică la Paris.

Cuvintele potrivite este debutul său regizoral și a fost nominalizat la secțiunea de scurtmetraje Palme d'Or a Festivalului de Film de la Cannes, în 2021, în competiția de scurtmetraje a Festivalului Sundance, în 2022, precum și la Premiile César, în 2023. În total, filmul a fost prezent în peste 180 de festivaluri din întreaga lume.

ELEMENTE DE CONTEXTUALIZARE

CONTEXT CINEMATOGRAFIC - TRADIȚIA FILMELO ROMANTICE ÎN FRANȚA

În general, ideea de romantism se confundă, în imaginația multora, cu bulevardele somptuoase și cafenelele coquette ale Parisului, cu firea pasională și misterioasă a francezilor sau cu bogata lor istorie culturală și artistică. Desigur, acestea sunt doar clișee propagate de-a lungul timpului, dar, în același timp, este adevărat că cinematografia franceză abundă în filme romantice.

De la producțiile de referință ale Noului Val francez, precum *Jules et Jim* (r. François Truffaut, 1962) sau *Masculin féminin* (r. Jean-Luc Godard, 1966), până la capodoperele târzii ale unor mari cineaști, precum *Conte d'été* (r. Eric Rohmer, 1996) sau *Histoire de Marie et Julien* (r. Jacques Rivette, 2003), filmele romantice au o tradiție îndelungată, păstrând, în același timp, un specific de mister și de complexitate în exprimarea sentimentelor protagoniștilor. Asta le face, în general, extrem de recognoscibile, foarte apreciate de critica de specialitate, dar adesea mai greu de receptat de publicul larg.

Captură ecran *Conte d'été*

Captură ecran *Masculin féminin*

CONTEXT CINEMATOGRAFIC - COMEDIA ROMANTICĂ

În contrast cu această abordare adesea sofisticată și încărcată de subtext a cinematografiei franceze, comedile romantice – gen în care se înscrie filmul lui Dullin – propun o formulă mult mai accesibilă și orientată spre publicul larg, punând accent pe umorul de situație și pe dinamica imprevizibilă dintre protagoniști.

Dacă filmele romantice „serioase” tind să problematizeze natura sentimentelor și fragilitatea relațiilor, rom-com-urile (prescurtare de la romantic comedy) mizează pe familiaritate, pe clișee ludice, precum întâlnirile întâmplătoare (denumite în scenaristică - meet cute) sau diferențele de personalitate, și pe o structură narativă ce conduce, inevitabil, la un final fericit sau cel puțin optimist.

În fond, farmecul lor stă tocmai în felul în care reușesc să îmbine emoția cu ușurința râsului, dând naștere unor povești care rămân mult timp în memoria spectatorilor, de la clasice precum *When Harry Met Sally...* (r. Rob Reiner, 1989) și *Notting Hill* (r. Roger Michell, 1999), până la titluri mai recente, precum *Crazy, Stupid, Love* (r. Glenn Ficarra și John Requa, 2011) sau *Me Before You* (r. Thea Sharrock, 2016).

Captură ecran *Notting Hill*

Captură ecran *Crazy, Stupid, Love*

Știați că...

Cel mai popular și utilizat setting pentru filmele romantice este de fapt New York?

Deși capitala Franței, Paris, este considerat în mod stereotipic „orașul iubirii”, cel mai populat oraș din SUA a servit drept locație principală pentru peste 2000 de filme romantice, cu precădere rom-com-uri.¹

Captură ecran *Manhattan*

Captură ecran *Serendipity*

1. Articol: https://www.amny.com/entertainment/study-new-york-city-popular-backdrop-rom-coms/?utm_source=chatgpt.com

(RE)VIZIONAREA FILMULUI

INTENȚIA REGIZORALĂ

Discutând despre viziunea sa pentru *Cuvintele potrivite* într-un interviu legat de lista de pre-nominalizări la Oscar, regizorul Adrian Moyse Dullin a afirmat că a încercat să regizeze o **comedie romantică în stilul unui thriller**.

Astfel, utilizând un spațiu închis – autobuzul școlii –, Dullin creează o micro-dramă de proporții epice, cu nenumărate întorsături de situație și un ritm extrem de alert. Pentru a obține acest efect, regizorul recurge la prim-planuri, filmări handheld (cu camera în mână, care dau spectatorului senzația că se află în mijlocul acțiunii, mișcându-se odată cu personajele), mișcări rapide de cameră, POV-uri personalizate, filmări inspirate de estetica rețelelor sociale și, nu în ultimul rând, o coloană sonoră surprinzătoare.

Prin această abordare regizorală, Dullin transformă o simplă călătorie cu autobuzul într-o adevărată călătorie inițiativă, plină de peripeții pentru protagonistul Mahdi, care navighează pentru prima dată prin confuziile și temerile primei iubiri, ghidat de două fete mai mari decât el – dar, de fapt, la fel de confuze.

Capturi ecran *The Right Words*

VIZIUNEA REGIZORALĂ - MUZICA CLASICĂ, UN COMENTARIU ÎN CONTRAPUNCT

În film, coloana sonoră are rolul de a nuanța viziunea regizorală și de a provoca reacții emoționale din partea publicului.

În ceea ce privește *Cuvintele potrivite*, avem de-a face cu un fundal de muzică clasică – *Vivaldi*, *Concert de vioară în E minor* și *Vara din Anotimpurile* – peste care se suprapune drama adolescentină, extrem de actuală, a lui Mahdi, conferindu-i acesteia o aură de poveste clasică. Muzica este folosită în momente cheie, precum intrarea și ieșirea eroului din autobuz sau prima sa încercare de abordare a Jadei, punctând importanța acestor momente în cadrul narațiunii și intensificând efectul lor asupra spectatorului.

Vivaldi se aude și pe coloana sonoră a filmului *Bonobo*, din portofoliul Ora de Cinema.

În ce alte filme ai observat o utilizare similară a coloanei sonore?
Consideri că muzica este utilizată corect în acest scurtmetraj?
Ce altă coloană sonoră ai fi ales în locul regizorului?

Capturi ecran *The Right Words*

SCENARIU - PUTEREA DIALOGULUI. TACHINAREA ÎNTRE FRAȚI.

Regizorul își construiește filmul pe baza unui scenariu ce mizează puternic pe autenticitatea dialogului dintre adolescenți. Dialogul central, care ne prezintă și conflictul principal, se desfășoară între Mahdi și sora lui mai mare, Kenza. Și este presărat cu intervențiile constante ale lui Aïssatou (Ramatoulaye N'Dongo), prietena cea mai bună a Kenzei. Kenza îl tachinează continuu pe fratele său și se amuză pe seama sentimentelor pe care acesta i le poartă în secret Jadei, așternute într-o poezie ce ajunge pe rețelele sociale. Mai târziu, îl împinge să își mărturisească sentimentele chiar acolo, în autobuz, spunându-i că Jada urmează să se mute și că aceasta ar fi ultima sa șansă. Torentul provocărilor Kenzei este, în mai multe rânduri, temperat de Aïssatou, care reprezintă vocea rațiunii în fața tuturor sfaturilor pe care Kenza i le dă fratelui său și care are rolul de mediator între cei doi frați.

Capturi ecran *The Right Words*

Cu toate acestea, dialogul central surprinde o relație fluidă între frați, în care **antagonismul se transformă treptat în colaborare**. Deși la început Kenza pare că lucrează împotriva fratelui său, pe măsură ce povestea avansează, aceasta devine mai degrabă un aliat în încercarea lui de a o cuceri pe Jada: îl împinge pe Mahdi să nu rateze scaunul gol de lângă Jada, îl încurajează și chiar inventează stratageme (precum „leșinul” lui Aïssatou) pentru a-i oferi timp să acționeze. Sfaturile sale reflectă tot ce știe ea despre cum să îl ajute. Relația lor poate fi privită simultan atât ca un joc al rivalității, cât și ca o complicitate afectuoasă, oglindind tema centrală a filmului: copii care încearcă să crească și să găsească drumul spre complexitatea sentimentelor.

Voi cum ați interpretat sfaturile pe care Kenza i le dă lui Mahdi? Sunt bine intenționate sau ironice?

Știați că...

Dialogurile din *Cuvintele potrivite* au fost scrise și lucrate împreună cu actorii adolescenți?

Această practică de colaborare a fost popularizată în cadrul genului de Richard Linklater, care, în ultimele două părți ale celebrei sale trilogii romantice *Before - Before Sunrise* (1995), *Before Sunset* (2004) și *Before Midnight* (2013) - a colaborat cu actorii principali, Ethan Hawke și Julie Delpy, la scenariu. Regizorul a încercat să cuprindă cât mai mult din experiența reală de viață a acestora, iar dialogurile să fie, în consecință, cât mai naturale.²

Captură ecran *Before Midnight*

Captură ecran *Before Sunset*

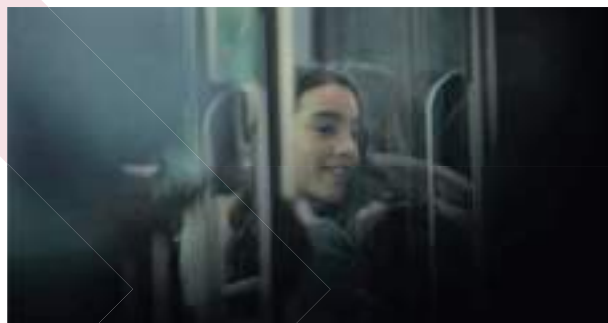
E RUȘINOASĂ IUBIREA?

Pentru Mahdi, iubirea este, în primul rând, bulversantă. Protagonistul e nevoit să navigheze stânjeneala primei îndrăgosteli într-un autobuz aglomerat. Regizorul subliniază subiectivitatea situației prin momente în care vocile din jur se estompează, rămânând doar emoțiile băiatului - de exemplu, când se apropie de scaunul gol și imaginea iese din focus și vocile din jur se estompează.

Pe scurt, situația stă astfel: Mahdi o place în secret pe Jada, dar este prea rușinat să fie sincer cu ea. Jada îl place la rândul ei pe Mahdi, dar, jenată de situația în care se află, pretinde că îl respinge, în timp ce îi confirmă locul și ora primei lor întâlniri.

Amândoi sunt forțați de context să improvizeze în această primă interacțiune și încearcă să pară altfel decât sunt de fapt, știind că sunt priviți. Mahdi încearcă să pară dur și să o cucerească pe Jada prin tacticile sugerate de sora sa, dar abandonează rapid această abordare când realizează că are efectul contrar. Mizează, în schimb, pe sinceritate totală, conștient că nu mai are nimic de pierdut - nici în fața colegilor, nici în relația cu Jada.

Pe de altă parte, Jada, surprinsă de gestul lui Mahdi, dar curioasă de prezența băiatului, alege să îi dea o șansă, fără să își asume asta în fața colegilor care privesc și filmează totul din interiorul autobuzului oprit. Ambii adolescenți sunt rușinați de sentimentele lor, iar eliberarea de aceste prejudecăți vine abia atunci când, așa cum observăm în cazul protagonistului, nu mai au nimic de pierdut.

Capturi ecran *The Right Words*

2. Articol: <https://screencraft.org/blog/4-lessons-from-richard-linklater-for-screenwriters/#:~:text=Collaborating%20the%20Richard%20Linklater%20Way%20One%20of,bring%20their%20creative%20input%20into%20the%20process.>

VIAȚA PE REȚELELE SOCIALE - ÎNTRE REALITATE ȘI FICȚIUNE

Regizorul își deschide scurtmetrajul cu o serie de cadre verticale, filmate în formatul Instagram Reel/Story/Live, intercalate cu alte câteva cadre orizontale, ce surprind acțiunea din spatele telefonului și fuga protagonistului spre autobuz. Regizorul propune astfel un studiu scurt, dar foarte abil, al problemelor de percepție în realitatea curentă, care se încheie cu o secvență ce rezumă, în termeni clari și direcți, această diferență.

Mai exact, ultima secvență a scurtmetrajului ni-l arată pe tânărul protagonist reușind să evadeze din autobuz, pentru a-și mărturisi, într-un final, sentimentele față de Jada. **Ceea ce pornește ca un eșec lamentabil - iar pentru cei ce au privit evenimentul de pe ecranele telefoanelor din autobuz se sfârșește ca o catastrofă - este, în realitate, o reușită totală pentru erou.**

Internetul, în forma sa actuală, ultra-participativă și senzaționalistă, adesea deformează realitatea în ochii audienței sau izolează un singur unghi din care o situație poate fi privită, ignorându-i nuanțele și complexitățile, în încercarea de a livra un produs cât mai interesant, surprinzător sau șocant.

Capturi ecran *The Right Words*

POST-VIZIONARE, ALTE POSIBILE SUBIECTE

FILMELE ÎNTR-O SINGURĂ LOCAȚIE

Un gen de filme respectat și popular, mai ales în rândul producțiilor independente, este cel al filmelor al căror întreg spațiu de desfășurare se limitează la o singură locație, fie că vorbim de o cameră într-o casă sau de o navă spațială. Aceste producții explorează la maximum potențialul limitării spațiale, transformând această restricție autoimpusă într-un catalizator pentru intensificarea tensiunii dramatice.

Constrângerea spațială obligă regizorii să se concentreze asupra dialogului, jocului actoricesc și ritmului narativ, ceea ce poate duce la experiențe cinematografice memorabile. Putem vedea acest lucru, de exemplu, în *12 Angry Men* (r. Sidney Lumet, 1957), în care întreaga poveste se consumă în camera de deliberare a unui juriu din SUA; *Alien* (r. Ridley Scott, 1979), unde spațiul navei devine un loc ce induce claustrofobie și amplifică senzația de pericol; sau *Inside* (r. Bo Burnham, 2021), un one-man show filmat integral între pereții unei singure camere, care transformă izolarea pandemică într-o experiență cinematografică și muzicală pe cât de intimă, pe atât de universală.

Care este filmul tău preferat care se petrece într-o singură locație? Crezi că ar fi funcționat la fel de bine într-un alt tip de spațiu?

*Dacă nu știi să numești un film care se întâmplă într-o singură locație, amintim aici și câteva filme în care locația unică este un vehicul în mișcare: de exemplu SF-ul *Snowpiercer* (r. Bong Joong Ho, 2013), thriller-ul *Speed* (r. Jan de Bont, 1994) sau comedia *Airplane!* (r. Jim Abrahams, David Zucker, Jerry Zucker, 1980).

Captură ecran *Inside*

Captură ecran *12 Angry Men*

Captură ecran *Alien*

SUGESTII DE ÎNTREBĂRI ȘI ACTIVITĂȚI ÎN CLASĂ

- Este scurtmetrajul *Cuvintele potrivite* o comedie romantică cu final fericit? Argumentați răspunsul.
- De ce credeți că regizorul a ales ca poezia de dragoste dedicată Jadei să nu fi fost scrisă de Mahdi, ci generată pe internet? Ce ne spune asta despre personajul lui Mahdi?
- Kenza îi dă foarte multe sfaturi fratelui său. Singurul care are efect pozitiv este cartea *Jurnalul Annei Frank*. De ce credeți că a ales regizorul această carte? Ce legătură are subiectul ei cu subiectul filmului?
- De ce credeți că acest scurtmetraj a avut atât de mult succes în festivaluri și a primit atât de multe premii? Ce îl face mai valoros decât alte scurtmetraje? Scrieți o cronică a filmului.
- Ce credeți că s-a întâmplat, la final, între Kenza și prietena ei, Aïssatou? Imaginați o discuție între ele la finalul filmului

FILMOGRAFIE

- *When Harry Met Sally...*, 1989, regia Rob Reiner, SUA, 95 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt0098635/?ref_=nv_sr_srg_0_tt_8_nm_0_in_0_q_when%2520harry
- *Notting Hill*, 1999, regia Roger Michell, SUA, 124 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt0125439/?ref_=nv_sr_srg_0_tt_1_nm_7_in_0_q_nott
- *Before Sunrise*, 1995, regia Richard Linklater, SUA, 101 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt0112471/?ref_=nv_sr_srg_1_tt_7_nm_0_in_0_q_bef
- *Before Sunset*, 2004, regia Richard Linklater, SUA, 80min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt0381681/?ref_=tt_mlt_i_1
- *Before Midnight*, 2013, regia Richard Linklater, SUA, 109 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt2209418/?ref_=tt_mlt_i_2
- *12 Angry Men*, 1957, regia Sidney Lumet, SUA, 96 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt0050083/?ref_=nv_sr_srg_0_tt_8_nm_0_in_0_q_12
- *Alien*, 1979, regia Ridley Scott, SUA, 117 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt0078748/?ref_=nv_sr_srg_3_tt_8_nm_0_in_0_q_alien
- *Inside*, 2021, regia Bo Burnham, SUA, 87 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt14544192/?ref_=nv_sr_srg_3_tt_7_nm_1_in_0_q_bo%2520burnha
- *Snowpiercer*, 2013, regia Bong Joong Ho, 2013, SUA, 126 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt1706620/?ref_=nv_sr_srg_0_tt_6_nm_2_in_0_q_snowp
- *Speed*, 1994, regia Jan de Bont, 2013, SUA, 116 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt0111257/?ref_=fn_all_ttl_1
- *Airplane!*, 1980, regia Jim Abrahams, David Zucker, Jerry Zucker, SUA, 88 min
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt0080339/?ref_=nv_sr_srg_0_tt_6_nm_2_in_0_q_airplane

PROGRAM CO-FINANȚAT DE:

Groupama

unatc

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”

PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

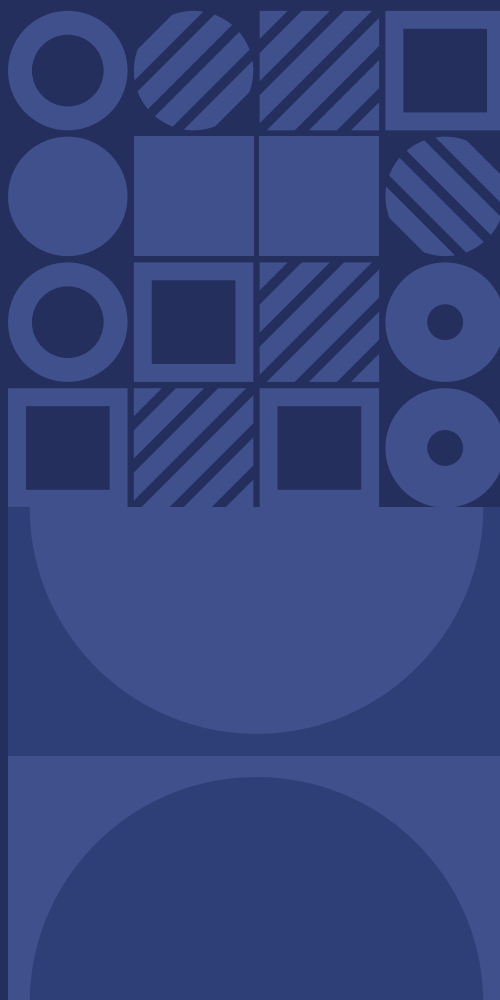

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

VISIT CLUJ
The Heart of Transylvania

●◐◑ Ora de cinema

Program de educație cinematografică
și educație prin film

2025

oradecinema.tiff.ro